

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1896

Vragen van het lid **Aartsen** (VVD) aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over *het feit dat ondernemers die door zwangerschap geen of onvoldoende referentieomzet hebben gedraaid geen toegang krijgen tot de TVL als coronasteun* (ingezonden 1 december 2021).

Antwoord van Minister **Adriaansens** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 25 februari 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 1081.

Vraag 1

Herinnert u zich de kabinetsbrief van 26 februari 2021 over schrijnende gevallen binnen de regeling Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) (Kamerstuk 35 420, nr. 233) en de aangenomen motie-Amhaouch c.s. (Kamerstuk 35 669, nr. 19) om coulance te tonen bij de beoordeling van schrijnende gevallen binnen de TVL?

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2

Herinnert u zich dat u in deze brief aangeeft dat «ondernemers die in de referentieperiode te kampen hebben gehad met brand, ernstige ziekte of een overlijden in de directe omgeving» op aandringen van de Kamer toch in aanmerking komen voor coronasteun? Kunt u per categorie een definitie en een voorbeeld geven van ondernemers die volgens u in aanmerking komen?

Antwoord 2

RVO spant zich tijdens hele proces in om de menselijke maat een plek te geven. Waar het ondernemers in bijzondere situaties betreft, heeft RVO een maatwerkteam dat goed en snel met ondernemers contact opneemt. Zo worden ondernemers ondersteund tijdens het aanvraagproces, bijvoorbeeld door fouten in de subsidieaanvraag te voorkomen of te herstellen en, waar mogelijk, bezwaren ruimhartig toe te kennen. De meeste ondernemers worden hiermee geholpen.

Voor ondernemers die hiermee niet geholpen zijn, is een aparte commissie opgericht binnen RVO, waar in de genoemde Kamerbrief melding van wordt gemaakt. Op basis van artikel 3:4, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) beoordeelt deze commissie of er vanwege bijzondere omstandigheden kan worden afgeweken van de regels, omdat de nadelige

gevolgen van een besluit onevenredig zouden zijn in verhouding tot het met het besluit te dienen doel. Tot dusver zijn er 6000 zaken in het bovengenoemde maatwerktraject beoordeeld. In het geval van 548 cases zijn de omstandigheden als dermate bijzonder geclassificeerd, dat nadere beoordeling noodzakelijk was. 37 dossiers hiervan zijn ter beoordeling voorgelegd aan de commissie. Hun advies voorziet dan in criteria waarlangs ook vergelijkbare zaken kunnen worden beoordeeld. Al deze cases zijn uniek, en hebben vaak betrekking hebben op meervoudige oorzaken als brand, ernstige ziekte en overlijden. Hier verder voorbeelden van geven is niet mogelijk in verband met de herleidbaarheid van de situaties tot personen.

Vraag 3

Valt een vrouwelijke ondernemer die tijdens de referentieperiode geen omzet heeft gedraaid vanwege haar zwangerschap onder de geschetste definitie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Zoals beschreven kan RVO bij ondernemers in bijzondere omstandigheden afwijken van de regels van de TVL, op grond van artikel 3:4, tweede lid, van de Awb. Het is op grond van dit artikel niet mogelijk om categorale uitzonderingen op de voorwaarden van de TVL te maken. Daarmee is het niet mogelijk om, binnen het bestaande maatwerktraject, zwangerschapsverlof in de referentieperiode bij de groep ondernemers die hiermee te maken had, op zichzelf als uitzonderingsgrond te hanteren.

Vraag 4

Deelt u de mening dat ondernemers die door zwangerschap geen referentieomzet hebben behaald in deze periode ook onder de schrijnende gevallen regeling zouden moeten vallen, ook omdat deze in de geest van de motie-Amhaouch c.s. en de regeling vallen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Het kabinet erkent dat zwangerschapsverlof bij ondernemers kan zorgen voor geen of verminderde omzet in het referentiekwartaal van de TVL, waardoor er ook geen of verminderde aanspraak op TVL kan worden gemaakt. Problemen van ondernemers die, om redenen zoals zwangerschapsverlof, geen representatieve referentieomzet hebben, zijn ook eerder veelvuldig met uw Kamer besproken. Naar aanleiding daarvan is vanaf Q2 2021 het keuzereferentiekwartaal in de TVL geïntroduceerd. Dit gaf ondernemers de mogelijkheid om, indien het standaardreferentiekwartaal voor een ondernemer nadelig zou zijn voor de aanspraak die op TVL gemaakt kon worden, een alternatief kwartaal te kiezen. Het kabinet meent dat zij daarmee ondernemers voldoende tegemoet is gekomen.

In TVL Q4 is echter een nieuwe situatie ontstaan. Deze openstelling van de TVL is namelijk de enige waarin het keuzereferentiekwartaal in de tijd direct aansluitend is op het standaardreferentiekwartaal. Daarmee ontstaat de mogelijkheid dat zwangerschapsverlof in beide referentiekwartalen een representatieve referentieomzet voorkomt. Het kabinet heeft voor de openstelling voor dit kwartaal dan ook onderzocht of het mogelijk is om deze ondernemers tegemoet te komen. Dit heb is ook door mijn voorganger toegezegd tijdens het debat over het nieuwe steunpakket corona (8 december 2022).

De uitkomst van dit onderzoek is dat het kabinet dat deze ondernemers middels een gerichte hardheidsclausule binnen de TVL Q4 tegemoet komt, zoals eerder aan de Tweede Kamer is gemeld (Kamerstuk 35 420, nr. 464). Door deze hardheidsclausule krijgen ondernemers die kunnen aantonen dat zij in beide referentiekwartalen minimaal drie weken met zwangerschaps- en/of bevallingsverlof waren en als gevolg hiervan geen representatieve omzet is behaald in de referentieperiode, een alternatief referentiekwartaal aangeboden. Ondernemers hebben de mogelijkheid gehad om een beroep te doen op deze clausule.

Vraag 5

Bent u bereid contact op te nemen met alle ondernemers die afgelopen 1,5 jaar zijn afgewezen voor TVL omdat ze geen of onvoldoende referentieomzet konden overleggen door toedoen van zwangerschap? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Zoals beschreven, erkent het kabinet dat ondernemers als gevolg van zwangerschap tijdens een referentieperiode van de TVL, mogelijk geen of minder aanspraak op TVL hebben gemaakt. De erkenning hiervan leidde eerder tot de introductie van een keuzereferentiekwartaal vanaf TVL Q2 2021. Dat de TVL Q4 2021 twee in de tijd opeenvolgende referentieperiodes kent en daarmee de keuzereferentieperiode de betreffende ondernemers wellicht minder goed helpt, is de reden dat het kabinet binnen deze openstelling ondernemers met de genoemde gerichte hardheidsclausule tegemoet komt. Daarmee is zij van mening dat zij ondernemers die als gevolg van zwangerschaps- en/of bevallingsverlof geen of verminderde aanspraak op TVL Q4 2021 hebben, voldoende ondersteunt. De hardheidsclausule kan niet met terugwerkende kracht worden ingevoerd voor openstellingen van de TVL met één referentiekwartaal, omdat het kabinet afgesloten TVL-openstellingen niet opnieuw kan openen. Zij probeert daarom om lessen uit voorgaande openstellingen, zo goed mogelijk mee te nemen in eventuele nieuwe openstellingen. Zoals beschreven heeft dit o.a. geleid tot het keuzereferentiekwartaal vanaf TVL Q2 2021.

Vraag 6

Bent u bereid bovenstaande vragen te beantwoorden voor de voortzetting van het notaoverleg over het nieuwe coronasteunpakket?

Antwoord 6

Het kabinet heeft uw Kamer eerder laten weten (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 1081) dat de Kamervragen van het lid Aartsen niet binnen de gestelde termijn beantwoord konden worden. Zij heeft hiermee gewacht tot de uitkomsten van het toegezegde onderzoek over deze kwestie bekend waren.